

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

8DE ÅRG.

DEN 18 AUGUSTI 1907.

N° 46

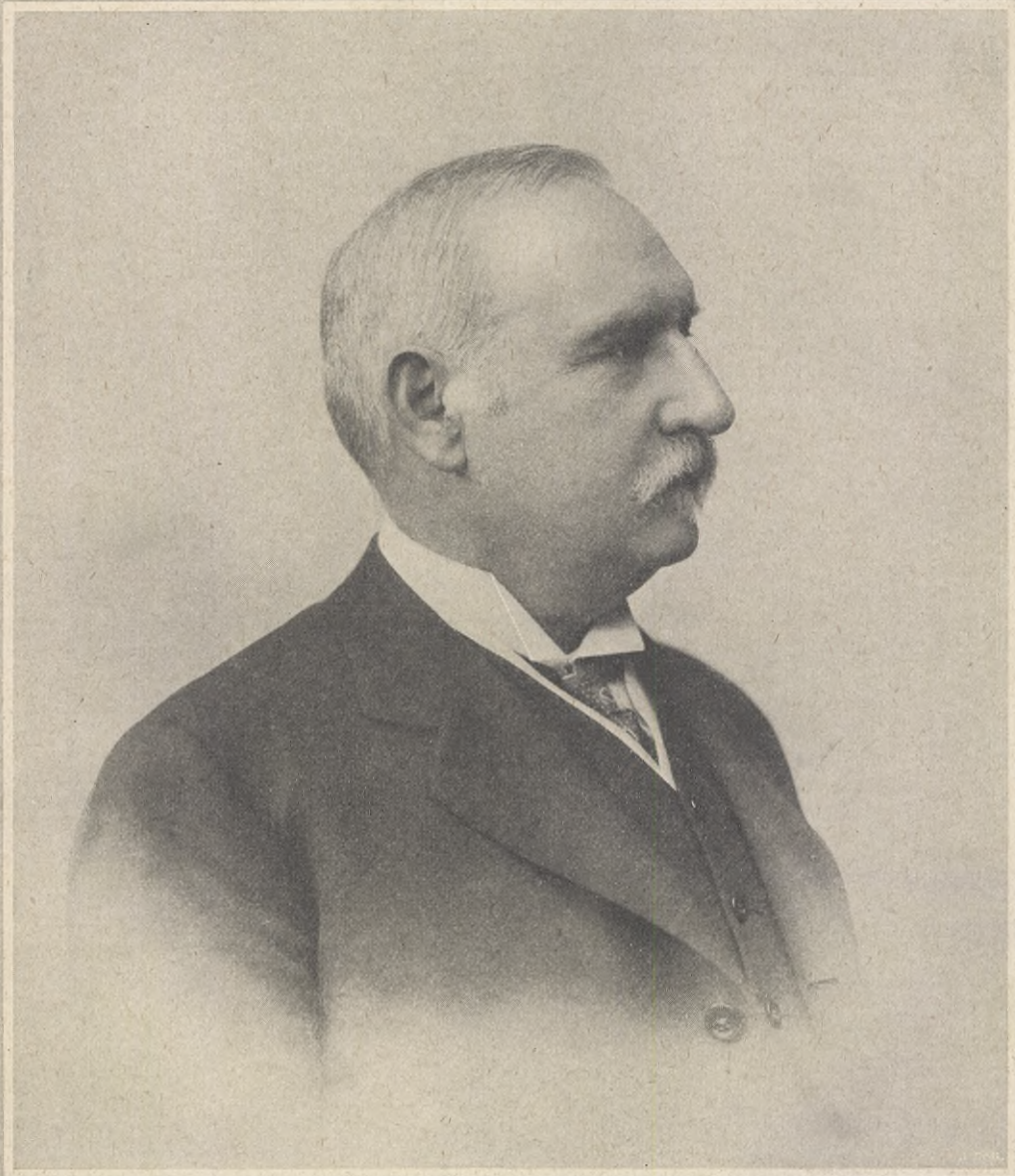

Foto. Florman, Stockholm.

K. O. MEDIN.
PROFESSOR.

Klubbé • Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Skåm—Og.

Professorn i pediatrik vid Karolinska Institutet Karl Oskar Medin fyllde den 14 augusti 60 år. Då man ser honom rask, stätlig och liflig komma en till mötes kan man ej ana, att han redan nått de 60 åren. Än mindre då man spårar den verksamhetslust och den arbetsbörda han lagt på sina skuldror.

Emellertid först i korthet några data ur professor Medins lif. Han är född vid Dylta bruk i Nerike, blef 1866 student i Uppsala och 1880 medicine doktor därstädes, efter det han försvarat sin afhandling "Meningitis cerebro spinalis epidemica infantum". Han vardt nu i ras' följd docent, e. o. professor (1883) och ordinarie professor (1884) i pediatrik vid Karolinska institutet. Med innehafvandet af nämnda professur hvarmed följer öfverläkarebefattningen vid Allmänna Barnhuset och föreståndareskapet för polikliniken för barnsjukdomar, kan M., tack vare sin ovanligt stora arbetskraft, förena ordförandeskapet i Stockholms stads hälsovårdsnämnd och är han dessutom öfverläkare i Brand- & Lifförsäkringsbolaget Skandia samt har en stor konsultationspraktik.

Sverige var ett af de första land, där pediatriken — läran om barnsjukdomarne — fick sin egen målsman vid de medicinska högskolorna och genom framstående innehafvare af dessa professurer har barnläkekunsten i vårt land städse stått synnerligen högt. Professor Medin har, tack vare sin stora lärareskicklighet, värdigt gått i sina föregångares fotspår. Det är en så godt som enhällig uppfattning bland alla de generationer af Sveriges läkare, som haft förmånen åtnjuta professor Medins undervisning, att denna genom sin praktiska läggning och genom att påpeka betydelsen af den noggranna undersökningen och observationen varit dem till synnerligen värderik hjälp i deras senare själfständiga verksamhet.

Äfven på annat sätt åtnjuter professor Medin sina kollegers aktning och vänskap. Ty just som en god kamrat, som ständigt haft läkarekårens sanna inträsen för sina ögon, har han af dem alla blifvit betraktad.

Det var därföre ej mer än rätt, att det blef han,

som intog ordförandeplatsen i Allmänna Svenska Läkarföreningen, när denna år 1902 ombildades till en permanent centralförening för landets läkare i syfte att upprätthålla en god och värdig anda inom kåren och främja läkarnes sociala och ekonomiska samt tillgodose deras vetenskapliga intressen. Då han nyss afgick från denna plats, följdes han af föreningens varma tacksamhet för hvad han i sin egenskap af ordförande verkat.

Några hyllningsord för prof. Medin kan man ej yttra utan att nämna något om hans största verk, nämligen Allmänna Barnhuset vid Norrtullsgatan i Stockholm. När professor Medin tillträdde sin professur, stod Barnhuset i begrepp att lämna sina gamla otidsenliga lokaler vid Drottninggatan. Ritningen till de nya byggnaderna voro redan klara, ja, godkända, när Medin tog hand om saken.

Efter noggrant studium af de uppgjorda ritningarna och särskildt efter vidsträckt resor till Europas barnhus och barnsjukhus, hvarvid hufvudsakligen de ryska togos till förebild, uppgjorde Medin med hjälp af arkitekterna nya planer och ritningar, hvarigenom barnhuset fick den inredning och den form, som det ännu innehar. Och trots att mer än 20 år förflutit, sedan inflyttningen ägde rum, och trots den enorma utvecklingen, som sjukhushygienen, särskildt för barnsjukhusen, på dessa år tagit, kan barnhuset fortfarande i praktiska anordningar, i hygieniska kraf jämställas med, ja, ställas som förebild för nya anläggningar af liknande art.

Barnhuset står också som ett monument öfver Oscar Medins duglighet, klarsynthet och praktiska läggning.

Att icke intresse för kommunala angelägenheter saknas hos professor M. och att man insett af hvad gagn hans insats måste blifva äfven på detta område bevisas däraf att han 1904 valdes till stadsfullmäktig i Stockholm.

Professor Medin har äfven uppträdt som författare på sitt speciella gebiet genom utgifvandet af

Foto. Ellquist, Stockholm.

SPÄDBARNSAFDELNINGEN Å ALLMÄNNA BARNHUSET I STOCKHOLM (X professor Medin).

flere skrifter, hvaraf här må nämnas den 1896 tryckta "Om den infantila paralytisen med särskild hänsyn till dess akuta stadium".

Slutligen är att nämna professor M. såsom ordförande i Sthlms

Hälsövnadsnämnd sedan 1906 äfvensom att han är en af stiftarne af den betydelsefulla "Nationalföreningen mot Tuberkulos" och medlem af dess styrelse.

Foto. Eilquist, Stockholm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Sthlm.—Gbg

SAL I KOLTAFFDELNINGEN Å ALLMÄNNA BARNHUSET I STOCKHOLM.

DEN ANDRA SVENSKA SJUKKASSEKONGRESSEN

sammanträdde den 11 augusti i Stockholm. Vid den för blott tvänne år sedan i Norrköping hållna första sjukkassekongressen sammankommo bortåt 400 ombud från landets olika delar, medan nu icke mindre än 454 ombud anmält sig som deltagare.

Det är ett i mer än ett hänseende betydelsefullt socialt verk, hvartill grunden lades vid konferensen af 1905, då man första gången på allvar började tala för nyttan och nödvändigheten af sammanslutning inom verksamheten för att ett godt resultat skulle uppnås. En centralkommitté för landets sjukkassor tillsattes, och denna har sedan dess utträtt ett vackert arbete. För den nu pågående kongressen har denna

kommitté framlagt förslag om bildande af Sveriges allmänna sjukkasseförbund, som säkerligen, när det blir förverkligadt, mycket skall bidra till att göra hela verksamheten mera planmässigt målmedveten och därtill främja sjuk- och hälsovården. Äfven utgifvandet af en egen tidning anser kommittén med rätta skola blifva till stort gagn.

I stort sedt torde man kunna säga att hvad centralkommittén främst utträtt är, att den bragt till tals och aktualiserat frågan om statens effektiva understöd åt sjukkassorna och vidare arbetet för en ändamålsenlig sjukkasselagstiftning — allt frågor som dryftas å den nu förhandlande kongressen.

Foto. O. Halldin, Sthlm.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Skjerveparre Sthlm.—Gbg

DEN ANDRA SJUKKASSEKONGRESSEN, ÖPPNADES DEN 11 AUG. I STOCKHOLM AF ÖFVERDIREKTÖREN JOHN MAY.

Som bekant rik-
tades förra vå-
ren en vädjan från
Uppsalastudenter
till jordbrukare
landet rundt att
någon tid under
sommaren motta-
ga studenter som
"skördearbetare".
Inseende den sto-
ra sociala bety-

Efter fotograf.

STUDENTER PÅ SKÖRDEARBETE.

Kliché: Bengt Sjöfveerparre.

senares lefnads-
förhållanden, var
det ej mindre än
halfannat hundra-
dradetal landt-
brukare, som an-
höllo om att få
en eller flere stu-
denter = skörde-
arbetare.

Från det vid en
gård af studenter
bedrifna skörde-
arbetet återgifva
vi ett par bilder.

delsen af detta uppslag,
hvarigenom möjliggjor-
des ett kamralligt, dag-
ligt umgänge mellan
studenter och kropps-
arbetare och tillfälle be-
reddes de förre att på
nära håll studera de

Foto. Nyström, Karlstad.

ELDSVÅDAN I KARLSTAD D. 6 AUG. Stadsdelarne Vänerlund och Sundby härjades och omkring 50 familjer blefvo husvilla.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöfveerparre Sthlm—Ödg.

Amatörfoto.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

STYRELSEN FÖR SÖDRA SVERIGES FISKERIFÖRENING m. fl. intresserade:

Från ett den 20 juli i Aneboda hållet sammanträde.

Södra Sveriges fiskeriförening konstituerades våren 1906 för att befrämja insjöfiske och fiskodling i södra Sverige. Föreningen har i Aneboda i Kronobergs län inrättat en försöksstation med dammanläggningar äfvensom för sin försöksverksamhet arrenderat några sjöar i närheten af stationen. Dessutom har i förening med försöksstationen en fiskareskola inrättats.

För förverkligandet af föreningens syften ha dess styrelsemedlemmar visat stor personlig offervillighet, och dessutom har senaste riksdag för 1908 beviljat en summa af 13,500 kr., hvaraf 8,000 kr. till fiskareskolan och 5,500 kr. till dammanläggningar.

Den 20 juni sammanträdde i Aneboda föreningens styrelse, som därvid besåg redan färdiga äfvensom projekterade sommar- och vinterdammar samt 8 lekdammar, innehållande denna sommar utkläckt karpynge.

Vid mötet, som leddes af vice ordföranden frih. Nils Trolle, beslöts bl. a. att, i händelse nödiga medel kunde fås, i Aneboda inrätta en station för sötvattensbiologiska undersökningar. Efter styrelsesammanträdet ägde ett allmänt möte af närvarande medlemmar i föreningen rum, hvarvid föreningens sekreterare fiskeriintendenten dr. O. Nordqvist redogjorde för de redan utförda och projekterade arbetena.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

SVEN LÅFTMAN.

En anmärkningsvärd sportseger vann den 28 juli herr Sven Låftman från Karlstad, i den 7 timmar pågående "tiokampen" om I. F. K:s i Malmö stora vandringspris.

SVERIGES BÄSTE SIMMARE.

FRÅN OLYMPISKA SPELEN I HAMBURG DEN 28 JULI: Den bekante snabbblöparen svensken Petterson pristagare i 3000 m.-löpningen.

Sveriges bästa simmare är en hederstitel, som inte gärna kan tillerkännas någon annan än den unge stockholmare, Robert Anderson, hvilken under sommarens mästerskapstävlingar i Örebro, Göteborg och Stockholm med stor bravur hemfört segrarna såväl på korta som långa distanser. Vid nästa års olympiska spel i London blir det väl också han, som i första rummet kommer att försvara de svenska färgerna på vattenidrottens fält.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöfversparre.

ROBERT ANDERSON.

Den pittoreska engelska kyrkan i Stockholm, uppförd i engelsk-götisk 1850-talsstil, kommer troligen att förflyttas från sin nuvarande un-

Foto. Källqvist, Stockholm.

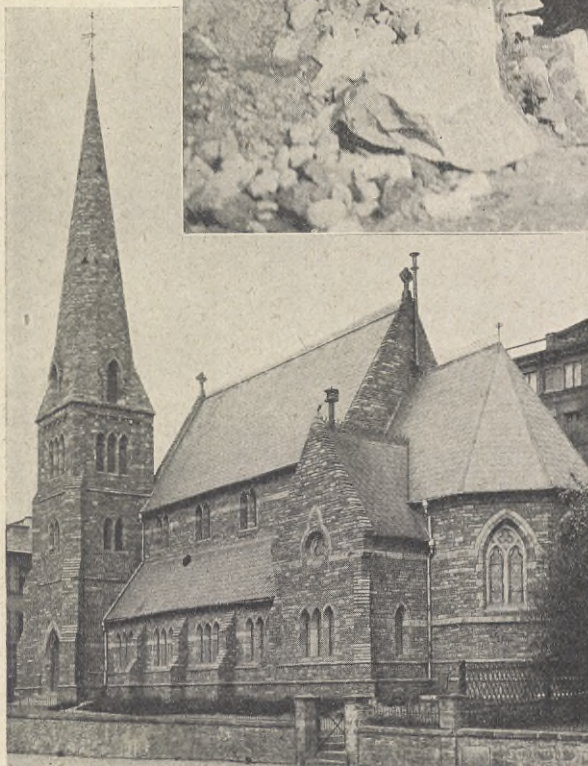
Kliché: Bengt Sjöfverparre.

GRAFVEN VID »SPÖKSLOTTET».
ENGELSKA KYRKAN I STOCKHOLM.

danskymda plats vid Vallingatan till annan och lämpligare tomt.

Grafven vid "Spökslottet". Vid nu pågående grundgrävningar för Stockholms högskolas nybyggnad å tomten i hörnet af Drottning- och Kungstengatorna har man påträffat ett af tegelsten muradt grafhvalf, som innehöll en del bräder till en likkista samt ett skelett. Enligt hvad man med tämlig säkerhet kunnat utröna, är det kvarlevorna af egendomens förste ägare, den holländske ministern Schäffler, som här blifvit funna.

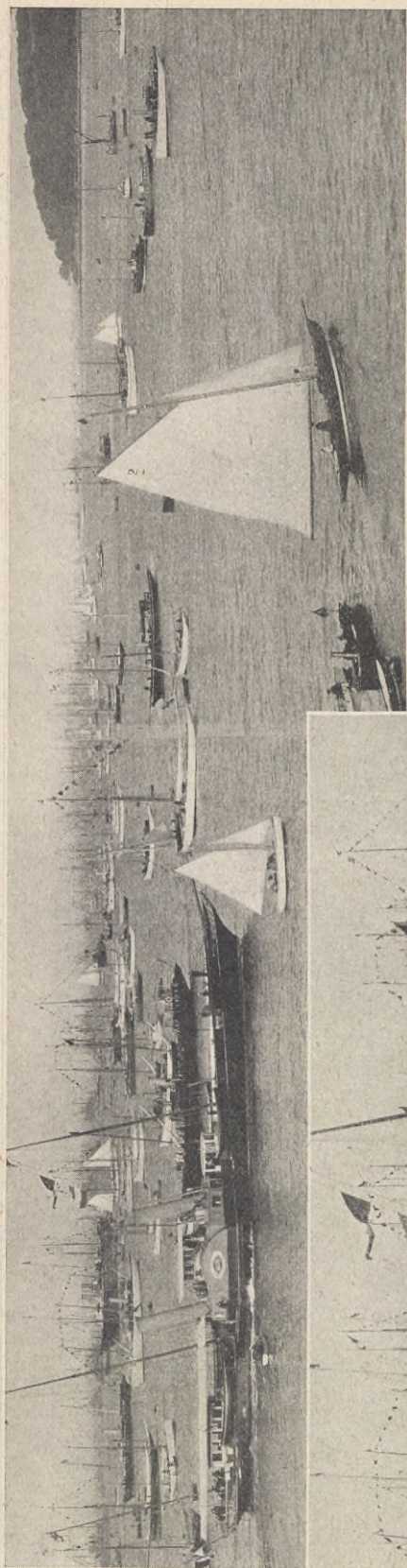
Att Schäffler varit en betydande man på sin tid — 1600-talets senare hälft — anser man bevisadt däraf att Holländaregatan uppkallats efter honom. I den af Lundin och Strindberg utgifna "Gamla Stockholm" finnes grafplatsen afbildad, men torde vår foto, vara den första af den öppnade grafven. De å bilden synliga bräderna äro lämningarna af kistan.

GENERALVY AF KRAMFORS, det väldiga sågverket i Angermanland, som i dagarna för 12,000,000 kr. försålts till ett konsortium med disponenten O. Midling i spetsen.

SVENSKA ESKADERN I COWES.

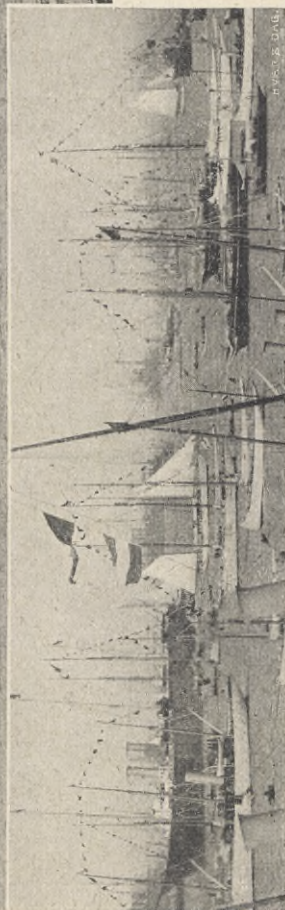
HVAR 8 DAG

Åfr. fotografen

Klikk: Kem. A.-B. Bengt Sjöfverpare Sthlm—Oby.

VY AF COWES MED ENGELSKA OCH SVENSKA KRIGSFARTYG. De svenska pansarbåtarna synas längst i bakgrunden (se förstoringen nedan) och ligger från engelska kungslartyget "Victoria and Albert" räknadt sålunda: Oscar II, Thor Tapperheten och Örnen.

Vid den i dagarna afhållna väldiga engelska flottrevyn i Cowes närvar som bekant första divisionen af svenska flottan — pansarbåtarna "Oscar II", "Thor" och "Tapperheten" samt torpedkryssaren "Örnen".

De till ett antal af icke mindre än 188 uppgående engelska krigslartygen erbjödo en utomordentlig anblick. Lika märkligt som glädjande är att ur den engelska prässen anteckna, att våra få och jämförelsevis mindre krigsskepp väckte både respekt och beundran.

K. m:t har befallt, att till stationsbefälhafvarens vid flottans station i Stockholm disposition ställda kanonbåten "Skagul" skall af stationsbefälhafvaren beordras afgå till Windau, Riga, Reval och Baltischport, samt att generaldirektören C. H. F. A. Lagerheim och envoyén G. O. Wallenberg må därvid på egen bekostnad medfölja kanonbåten.

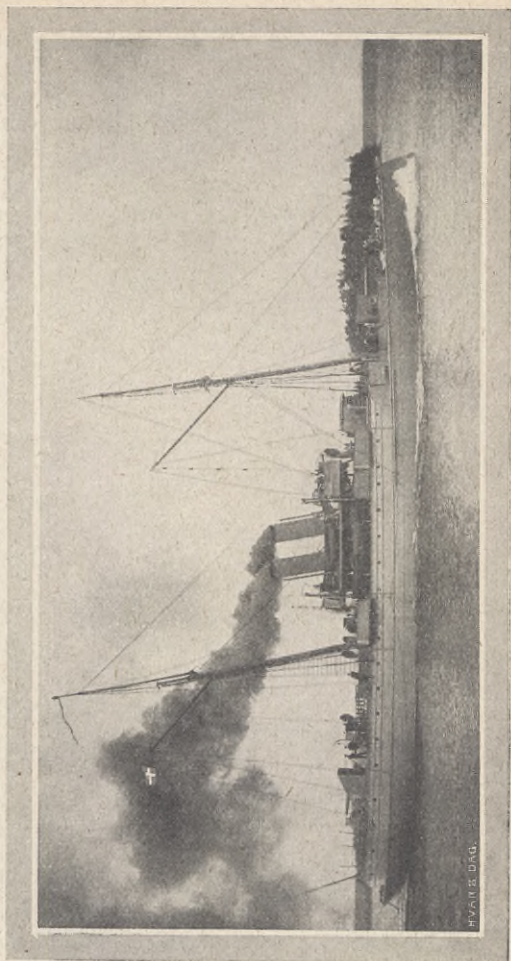

Foto. O. Haldin Sthlm. SVENSK KANONBÅT TILL RYSSLAND. — Skagul.

Klikk: Bengt Sjöfverpare.

KRONPRINSESSAN VICTORIA.

ESKADERBESÖKET I COWES.

Eskaderns högste befälhavare, amiral Olsen mottog ombord å chefsfartyget, OSCAR II, besök af KONUNG EDWARD, DROTTNINGEN samt PRINSEN AF WALES, och äro vi, tack vare en lika god som påpasslig amatörfotograf, i tillfälle visa en förträfflig bild från det illustra besöket. Å den mindre bilden å föreg. sida framträda de fyra svenska pansarbåtarna i där nämnd ordning från engelska kungsfartyget räknadt.

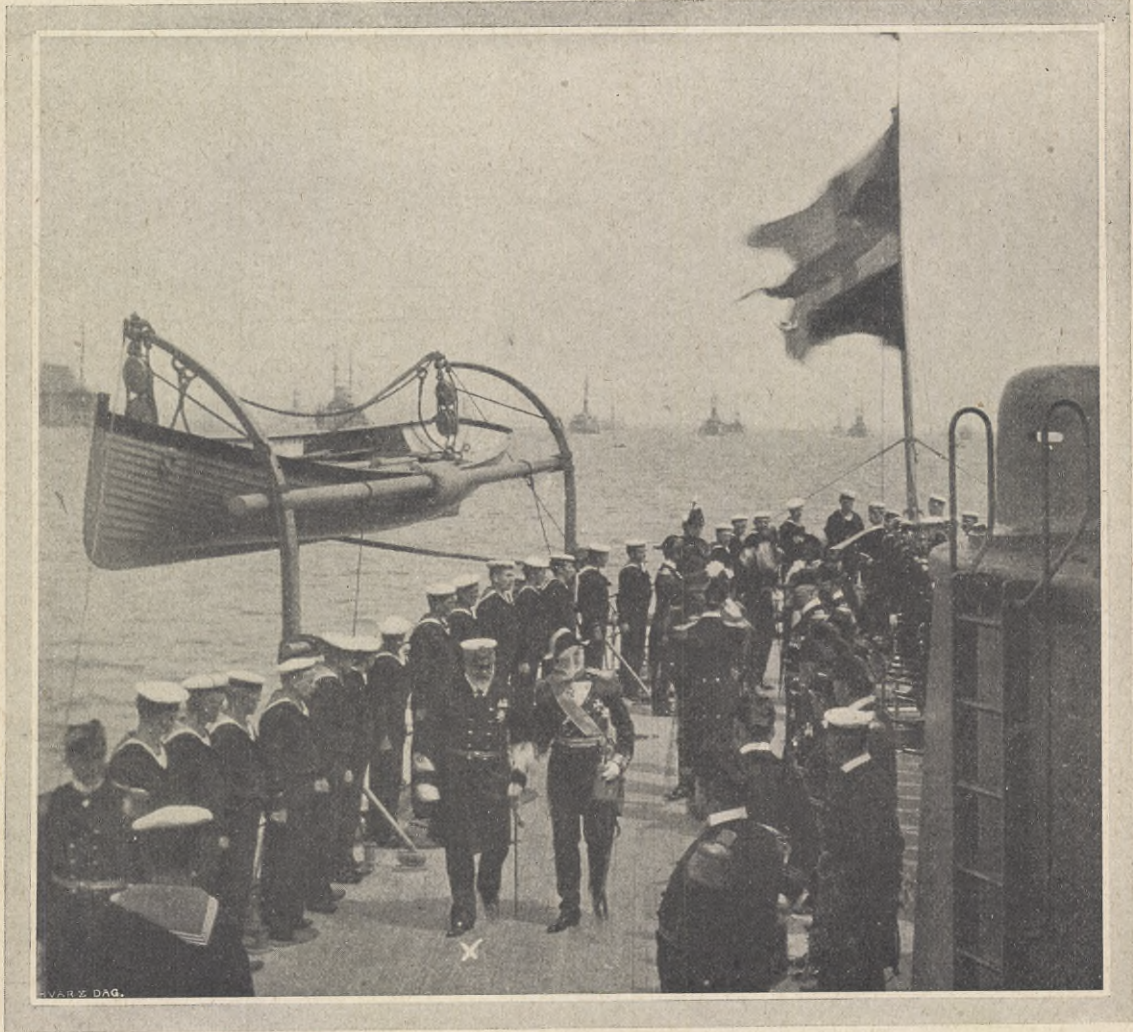

Förstoring från foton till nedanstående bild.

Foto Florman, Stockholm.

45 ÅR DEN 7 AUG.

Kitohé: Bengt Silfversparre.

Efter fotografi

KONUNG EDWARD (X) OMBORD Å PANSARBÅTEN OSCAR II I COWES.

Kitohé: Bengt Silfversparre.

VÅR FÖRSTA ARMÉFÄLTTFÄLAN OCH KAPPLÖPNINGARNA VID RIDSKOLAN.

Efter fotografi.

Öfverst t. v. PRINS CARL Å DOMARETRIBUNEN; — t. h. GREFVE LEWENHAUPT Å JOLLY EYE, andre pristagare; — mellerst GREFVE D'OTRANTE Å COLLEGE BOY, förste pristagare i hinderridning och riduppvisning.

En kombinerad täflan för officerare beridna å tjänstehästar ägde rum å Strömsholm den 26 och 28 juli. Täflan, den första i sitt slag i vårt land, var sammansatt af distansridt, hinderhoppning, riduppvisning och steeplechaseridning. Arméfälttäflan afser att uppmuntra till anskaffande och upparbetande af dugliga fält- och tjänstehästar.

De fordringar, som böra ställas på den fullgoda fälthästen, äro att den är utställig, äger förmåga att öfvervinna mötande hinder i terrängen, att den är i lydnad och dessutom snabb. De hästar som uppfylla fordringarna i ofvan nämnda täflan, kunna samtliga anses som utmärkta och typiska fälthästar.

Distansridten och hinderridningen ägde rum den 26 juli. Distansen var 35 km. lång och skulle tillryggaläggas på två timmar och 15 minuter. Af de 35 km. voro 30 km. på landsväg och 5 km. förlagda till terrängen, och skulle dessa 5 km. tillryggaläggas på 15 min. Som sista moment i distansprovet ingick hinderridningen. Af de 10 deltagarna klarerade alla med ett undantag när de 8 hindren, ett rätt stort prof som afslutning på en 35 km. distansridt. Hinderridningen kan betecknas som i det stora hela mycket god.

Den 28 ägde riduppvisning rum ute. I denna blefvo samtliga 9 täflande godkända, och visades här prof på god och omsorgsfull dressyr. Särskildt sympatiskt

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre ordm.—Oby
MAYORS WALK öfver upploppshäcken.

och elegant verkade ekipaget greve d'Otrante på sin fullblodshäst College Boy.

Några timmar efter riduppvisningen startade deltagarna en och en öfver skolans steeple-chasebanan å Österängen, en af våra vackraste kapplöpningsbanor. Banan bjöd i år på en del nyheter hvad hindren beträffa, i det en del nya, rätt ansenliga och synnerligen aptitliga hinder uppbyggts.

Steeple-chasen var 3.500 m. och skulle ridas med en minimihastighet af 550 m. i minuten. Fullblodshästarna College Boy och greve G. Lewenhaupts Jolly Eye voro i steeple-chasen sina halfblodskamrater vida öfverlägsna i formen. En af detäflande öfverskred den bestämda maximtiden och var därmed ur täflan.

Bedömningen skedde sålunda. Uppfyllandet af fordringarna i distansprovet och hinderridningen var villkoret för deltagande i riduppvisningen; alla, som i denna blefvo godkända, fingo starta i steeple-chasen. Poäng sattes af prisdomarna vid såväl hinderhoppningen och riduppvisningen som steeple-chaseridningen.

Vid hinderridningen minskades de täflandes antal till 9, då, som nämnts, en af de 10 startande ej lyckades framkomma öfver hindren; efter steeple-chasen återstodo 8. Vid poängens sammanräknande blef resultatet följande: 1:a pris, Inspektörens för kavalleriet, prins Carl, hederspris och 600 kr. löjtnanten greve d'Otrante å College Boy. 2:dra pris 300 kr. löjtnanten greve G. Lewenhaupt å Jolly Eye. 3:e pris 200 kr. löjtnant Löwenhielm å King Whist. 4:e pris 100 kr. löjtnant Gussing å Jane.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Öbg.

LÖJTNANT LÖWENHIELM Å KING WHIST, tredje pristagare i hinderridning.

Prins Carl öfvervar täflingen, vid hvilken som prisdomare fungerade ridskolans chef major von Platen, ryttmästarna Fischerström, Staël von Holstein, Ulfspårre samt skolans stallmästare, ryttmästare Ahnström.

Omedelbart efter arméfälttäflans slut ägde kapplöpningar rum för ridskolans elever. Med dessa kapplöpningar avslutas årligen ridskolan och ingå de i den slutinspektion som kavalleriinspektören förrättar omedelbart före skolans utryckning i juli månad.

På grund af att banan till följd af ett häftigt regn på morgonen blifvit något hal, förekom en del kullridningar, dock utan att hvarken hästar eller ryttare ledo någon som helst skada. Segrare i de olika loppen, samtliga steeple-chaser, blefvo: Löpn. 1: Contact, löjtnant v. Döbeln, fortifik.; löpn. 2: Ivanhoe, löjtn. greve C. Lewenhaupt, art. 1; löpn. 3: Indian Rubber, löjtnant Wiedesheim Paul kav. 8; löpn. 4: Mayors Walk (bekant sedan sommarens löpningar då den bland sina fem segrar äfven vunnit Köpenhamns steeple-chase) löjtn. greve K. Hamilton, kav. 1.

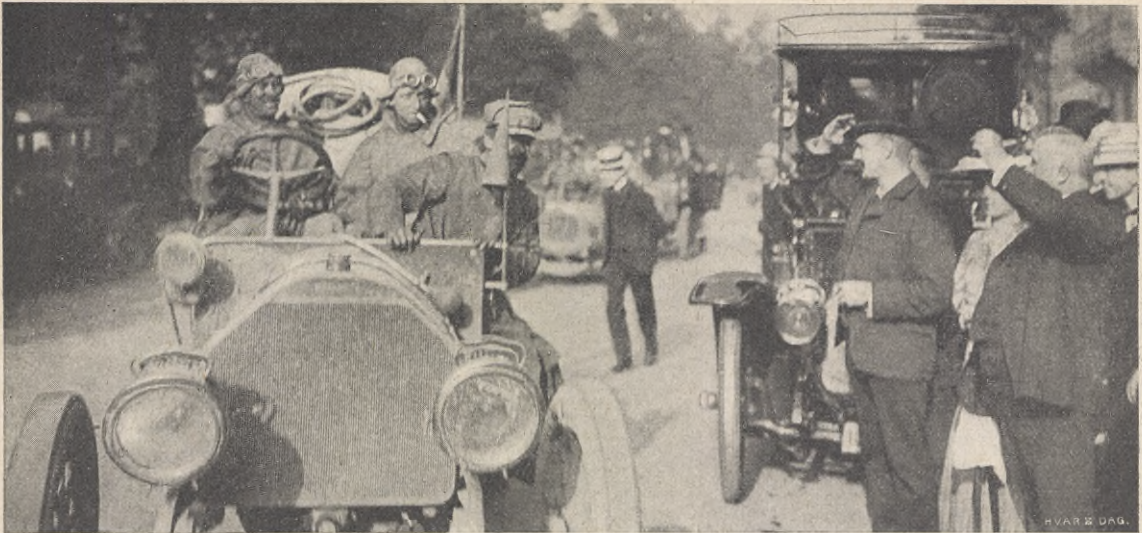
Att anmärka är att tre hästar, som deltagit och godkändes i arméfälttäflan utan ansträngning placerade sig i skolans löpningar.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm.—Öbg.

LÖJTNANT v. DÖBELN Å CONTACT öfver koppelracket, mot hvilket startats. Skolans löpning.

Efter fotografi.

FURST BORGHESE (med cigaretten) i BERLIN den 5 augusti. Senare anländ till Paris.

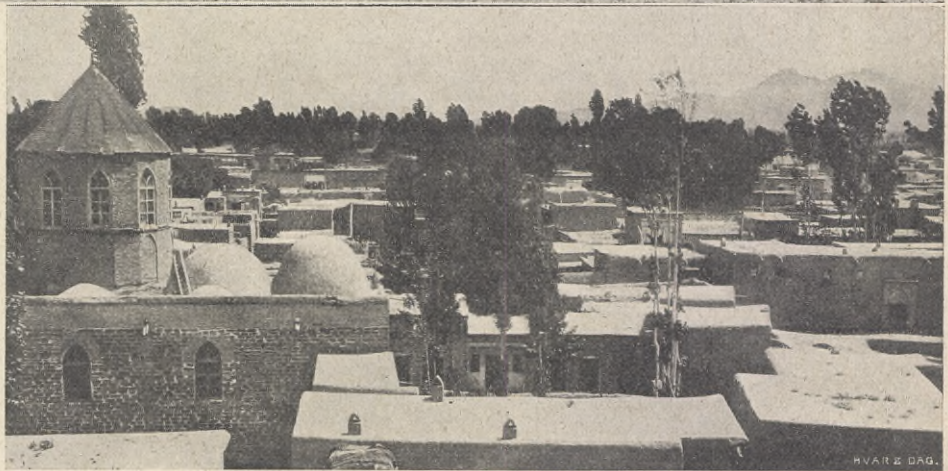
Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stlm.—Gbg.

DE SENASTE TURKISK-PERSISKA GRÄNSSTRIDERNA.

Turkar och perser föra f. n. som ofta förr mer eller mindre blodiga gränsstrider, om hvars närmaste anledning åtminstone Europa svävar i okunnighet.

Mätte endast "kriget" stanna mellan kontrahenterna och ej blossa upp till en ny tviste-fråga mellan intresserade stormakter.

Efter fotografier.

PERSISKT TRUPPLÄGER NÄRA URMIA.
PERSISKA GRÄNSSTADEN URMIA, som öfverfallits af turkiska trupper.

Kliché: Bengt Silfversparre.

HÄNDELSERNA I CASA BLANCA.

Amatörfoto.

Klick: Bengt Skjerve, varre

Från Casa Blanca, den nu bombarderade och i ruiner lagda marockanska staden, ha vi mottagit ytterligare ofvanstående bilder, denna gång oss tillsända af en i Tanger nu befintlig svensk.

1. D:R ROSEN, tysk minister och t. f. svensk generalkonsul i Tanger.
2. SVENSK FLYKTING från Casa Blanca: Herr Carl Olsson, montör för "Lux".
3. FLYKTINGAR FRÅN CASA BLANCA. I midten spanske konsulin (X).
4. SULTANENS SOLDATER.
5. ALI RESOK. Raisulis khalifer och förtrogne.
6. FLYKTANDE ARABFAMILJ FRÅN CASA BLANCA.

BLIF MEDARBETARE I HVAR 8 DAG.

SVENSKA MÖRDAD I MONTE CARLO.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

FRU EMMA LEVIN, mördad i Monte Carlo.

Af den i Monte Carlo under så upprörande omständigheter mördade 44-åriga svenskan änkefru *Emma Levin* äro vi satta i tillfälle återgifva ofvanstående porträtt. Det mer än vanligt fasansfulla brottet har väckt utomordentlig sensation öfver hela den civiliserade världen och detta i förening med det förhållande att offret är en svenska nödgar oss fränse vår ovilja mot att illustrera dylika händelser. Vi begagna oss håller icke af hela det i sin fullständighet rent af ohyggliga fotografiska materiel som vår korrespondent i Paris insändt. Af intresse bör ju dock vara att se den man, bäraren *Pons* (öfverst af porträtten) hvilks resoluta uppträdande mot mördarparet *Goold*, vid upptäckten att blod sipprade ut från den till transport aflämnade kofferten, ledde till mordets uppdagande och parets häktande. Porträtten af *Goolds* äro af äldre data och efter teckning.

*
Lady Godivas ridt. Under tvänne decennier har staden *Coventry* i England på med oregelbundna mel-

lanrum återkommande fäster velat hugfästa minnet af lady *Godiva*, som enligt sägnen en gång räddade staden från en svår hemsökelse genom att naken rida genom stadens gator. Vid årets jättekarneval i *C.* utfördes *Godivas* roll af den bekanta varietédjivan "*La Milo*".

BÄRAREN *LOUIS PONS*, genom hvars resoluta uppträdande mot paret *Goold* upptäckten skedde.

H. V. & D. A. G.

MAKARNA *GOOLD*, som begingo det ohyggliga dådet.

Efter fotografi

LADY *GODIVAS* RIDT: "*La Milo*" som *Godiva* på karnevalen i *Coventry*. (Se arg. VII: 42.)

Kliché: Bengt Sjöforsparre.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

C. FERNSTRÖM.

Regementsintendenten Carl Fernström i Örebro fyllde den 4 aug. 80 år. 20-årig ledamot af stadsfullmäktige, f. d. ledamot af drätselkammaren, af hälsovårdsnämnden Hufvudman för Örebro sparbank. Led. i en hel del kommittéer.

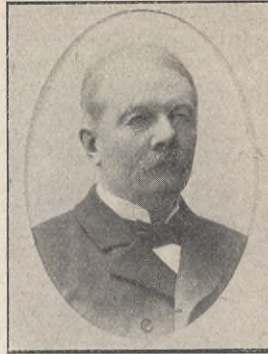
IDA WIKNER.

Professorskan Wikner, professor Carl Pontus Wikners efterlämnade maka, fyllde den 12 aug 70 år. Professorskan Wikner är numera bosatt i hufvudstaden.

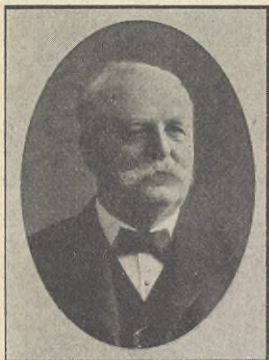
A. W. SIFVERT.

Järnhandlaren Axel Wilhelm Sifvert i Stockholm fyllde den 8 aug. 70 år. Järnhandlare och borgare sedan 62, kassavårdare i Jakob och Johannis fattigvård. Led. i direk. för Stockholms stads brandkontor, en af borgarskapets femtio äldste

E. SCHWARTZ.

Rektorn, fil. dr. Eugène Schwartz i Stockholm fyllde den 2 aug. 60 år. Stud.-ex. 67, docent 75, fil. dr. s. å. flerårig vik. lektor vid lärarinneseminariet och nya Elementar-skolan, rektor vid Ostermalms h. läroanst. f. flickor sed. 82. Ordf. i Sthlms läraresällsk. 96—1900, led. i Pedagog. bibliot. styr., för nord. språkforsk.

P. J. HEDBERG.

70 år fyllde den 1 aug v. konsul Per Johan Hedberg i Örnsköldsvik Dir. vid Sundsvallsbankens afdelningskontor i Örnsköldsvik 82—01, ordf. i styrelsen för Örnsköldsviks sparbank 85, rysk v. konsul 82, ordf. i stadsfullmäktige, ledamot af Västernorrlands läns landsting.

S. E. TIGERHIELM.

F. jägmästaren Edvard Tigerhielm å Annedal, Ludvika, fyller den 31 aug. 70 år. Öfverjägare i Vesterbottens län 67, jägmästare i Burträskis revir 69, i Vester Dalarnes revir 81, afsked med pension 02.

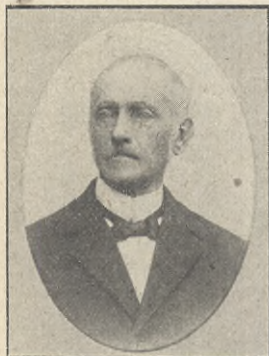
G. GEIJER.

Den bekante föreläsaren, kompositören och skriftställaren Gösta Geijer, bosatt i Ljungby, fyllde den 20 augusti 50 år.

A. V. H. V. WOLLIN.

Major Axel Wollin fyllde den 2 aug. 60 år. U-löjtn. vid K marinreg. 70, direktör vid tvångsarbetsanstalten å Svartsjö 92, kapten i armén 94, direktör vid fängelserna å Långholmen 03, major i armén s. å. Bevistade den 6:te internationella fängvårdskongr. i Bruxelles 1900.

P. H. KEMNER. †

Den 6 aug. afled i Kristianstad en af stadens äldre invånare musikk Direktören Per Henrik Kemner, 91 år gammal. Musikkdirektörsex. vid musikalliska akademien i Stockh. 43. Lärare i musik och sång vid högre allm. lärov. i Kristianstad 68.

J. C. G. EGNELL. †

F. d. handlanden Gustaf Egnell, på sin tid en af Lidköpings mera bemärkte män, afled i Stockholm den 1 aug. 70 år gammal. Mycket anlitad i kommunala äliganden i Lidköping. Mångårig led af stadsfullmäktige och drätselkammarens v. ordförande.

H. G. L. ÅSBRINK. †

Den 31 juli afled i Södertälje kyrkoherde Helmer Gustaf Leonad Åsbrink. F. 46, stud.-ex. 75, prästv. 79, lär. vid Beskowska skolan och åtskilliga läroanstalter i Stockholm. Kyrkoh. i Bro o. Lassa 81, kontr.-pr. 04, ordf. i kyrko- o. skolråd, led. i pröfningsnämnden. Vaccinationsföreståndare i Bro och Lassa.

O. HALLBERG. †

Den 3 aug. afled i Örebro en af stadens bemärkte affärsmän grosshandlaren Oskar Hallberg, 57 år gammal. Mångårig led. af drätselkammaren, verkst. dir. i Örebro lysoljeakt bolag.

Furuskogen susade, då aftonsolen sjönk långt bortom de vida åsarne. Lodjuren tjöto här och där i trädtopparne, och en uggla började sedan med ett yrvaket hest läte. Nere i dalen nedanför den strida forsen satt mellan några stormbrutna furor en ensam man framför ett stenrös. Elden flämtade med svaga glöd på den sotiga stenhällen, och en mager hund drack hastigt ur älfven. Längre upp vid skogsbrynet betade några getter.

Mannen satt ensam vid forsen. Ensam hade han lefvat, och han hade ej sett många människor. Några gånger hade han under sina jakter långt borta, många mil bortom skogen vid en annan äldal sett människor, klädda som han i ett lodjursskinn, muskelstarke män med tofvigt hår och yfvigt skägg, och kvinnor, som slagits vid lägerelden. Men skyggt hade han dragit sig tillbaka — han visste ej hvarför. Inne i skogen vid den undangömda forsen bodde han; dit hade ej andra kommit, och där lefde han sitt ensamma lif.

Aftonrodnaden kom. Himlen färgades än röd, än blå med tusen olika skiftningar, och tusen små moln summo omkring som lekande måsar. Än förgylldes deras kanter, och i lekande dansar flögo de omkring för lätta fläktar; än summo de ihop och lade sig hotande svarta vid himlaranden. Och under tiden susade det i trädtopparne höga, sköna visor, som han, sonen af en ensam stam, ej kunde tyda. Och hvad brydde han sig därom? Tänkte han någonsin på ett högre väsen, då han såg den döende älgens brustna blick? eller då han med sin slunga träffat en orre, som med svagt flaxande vingar föll ned på en mossig tuftva? Tänkte han därpå, då han ur forsen på sin hvassa benkrok drog upp en gädda, som flämtande snodde sig och vanmäktigt slog mot hans seniga arm? Kanske — och kanske aldrig.

Men nu, då aftonsolen begöt trädtopparne med sina mångfärgade strålar — nu greps han af en oförklarlig känsla. Han ville ropa, men rösten svek honom, och med sammanprässadt bröst föll han till marken. Han darrade — hvarför? — han, som strypt så mångt lodjur, han, som utan fruktan gått så mången björn till mötes. — Han sjönk allt djupare ned, och pannan berörde marken. De seniga armarne skälfdes, då han höjde dem mot himmelen:

— Lovvad vare du, store, ljusets, skyarnes, furornas herre. Dig lofsjunger allt, ty du är allt. Jag har anat dig förr, men jag ser dig nu, där på åsen glänser ditt anlete ut öfver mörka furor. Hvem och hvad är du? Jag vet ej, men jag måste falla ned och tillbedja; det höfves mig usling.

Och han lyfte sten på sten från det rös, som utgjort hans koja, och byggde ett altare. Sedan tog han sin bästa get, lät dess blod drypa öfver de mossiga stenarna, lade sedan den skälfvande kroppen på altaret och upptände en eld, hvars rök steg högt upp mot himmelen.

Därefter kastade han sig ned och bad — bad en hel natt till naturens, forsarnes, åsarnes store herre.

* * *

Långt nere vid hafvet hade grekiska bärnstens-sökande köpmän, som af vidriga vindar drifvits långt norrut, landat. Skeppens roddarrader stodo nu tomma, och männen beredde sig under sin anförarens ledning att uppför den älf, vid hvars mynning de landat, vandra uppåt landet.

Det var ett underligt land, som mötte deras syn. Hvar fanns Hellas' pelarrika tämpel, strälände i sol-

skenet af parisk marmor och förgylld koppar? Hvar voro palmerna, oliverna? Hvar sågo de idoge män, vittjande sina nät vid hafsstranden, eller milda filosofer vid skuggiga pelargångar? Hvar fanns Hellas' blåa himmel?

Allt var så mörkt, så dystert. Hotande moln summo på den mörka horisonten, och så långt ögat kunde se, mötte det endast furor — träd, som liknade cyresser, grafvarnes hemiska väktare. Intet lekande flarn hördes, intet solgladt skådespel af vimplade snäckor och purpurspel — öde låg hafvet, öde låg skogen.

Grekerna vandrade uppför älfvalen. Än flydde skogarnas stolta högdjur — nordens grenhornade älg — för deras pilar in genom de mörka snåren, än hörde de från furutopparne det sårade lodjurets ilska hväsande. Men de vandrade vidare framåt, drifna af lust att utspäja dessa öde trakter, så olika dem, där de annars plägade drifva köpenskap. Huru skilde sig ej dessa näjder från den fjärran orientens yppiga kust, från Galliens sydlandskt vilda trakter kring det rika Marsalia eller från Stor-Greklands stolta prakt kring Sybaris och Tarent. De voro ej heller lika Nubiens heta sandöknar eller Egyptens flodomsflammade landskap, där den heliga Ibis låg under skuggiga palmer. De tyckte först landet vara fult, men med hvarje mil, de vandrade inåt, funno de det skönare — snart trodde de sig komma till gudarnes och nymfarnas hem — ett annat mera mörkt, men i all sin dysterhet mer praktfullt Arkadien.

Så kommo de långt upp till en fors. Rundt omkring stodo furor, och här och där hördes i den sena kvällen vilddjurens tjut. Här var så stilla, så ensligt, om möjligt mer ensligt än på något annat ställe i denna trakt. Nere vid forsen stod ett altare af väldiga, ohuggna stenar, numera nästan öfvervuxet af mossa.

Grekerna stodo länge tysta vid denna syn — ett altare långt inne i skogen, långt borta från människor i en öde trakt vid världshafvets gräns. De betogos af en underligt dyster stämning. Då reste sig den gamle Polykleitos, som framför de andra af kamraterna vördades för sin siaregåfva, och sade:

— Här bor visserligen Pan, skogens store gud, enslingen med syrinxpipan mellan sina krokiga fingrar. Här står hans altare, byggdt kanske af nymfer och satyrer. Hvad veta vi, seglare på världens vida haf? Men nu äro vi ej långt från världens ände, kanske rullar bortom de skogiga åsarne världshafvet sina klara vågor, vi veta det ej; men här veta vi att höge gudar bo mellan furuklädda höjder. Allfader har ej skapat detta land för människobarn; det är törhända synd för en kvinnas son att vandra längre. Låtom oss nu först uppsända böner om en lycklig hemfärd till Allfader och till den bockfotade skogsguden, den store Pan, och därefter draga bort från gudarnes stora hemland.

Den gamle siaren höjde sina tärda armar mot himmelen, och hela skaran gjorde sammaledes. Därefter bröto de upp; gingo åter älfvalen nedåt och funno vid hafsstranden sina skepp oskadda. På dem seglade de åter till Hellas.

* * *

Många år senare kom en massa folk, stridbare män i ståtlig rustning, ljushåriga, blåögda kvinnor med diande barn och unga gossar och flickor. De kommo söderifrån och vandrade norrut, ständigt norrut ge-

nom skogar och dalar med stora hjordar af nötboskap och hästar.

Bland de främste gick höfdingen, en gammal enögd man med långt skägg och i handen en staf, rundskuren och sirad med trolska slingor. Omkring honom flaxade tvänne korpar, som ofta satte sig på hans axlar och togo brödsmlur ur hans hand. Rundt omkring gingo spåmän och kvinnor, kunniga i sejd och allsköns trolldom. Främst gick dock den gamla Vala, tärn af år, men med ögon lysande som kol. Sjungande vandrade hon fram, sjungande om dunkla skogar och leende fiskevatten, om blanka vapen och strider mellan tappra män. Eller sjöng hon om dygd och mannaära, om ungdoms dristighet och ålderdoms vishet, om feghets straff och om domen öfver död man. Ibland kvad hon ock drömmande, liksom fjärrskådande, om lifvets dunklaste och fördoldaste gåtor.

Vandrade så folket upp för en flod, en strid älf, som var omgifven af höga åsar. Ingen mötte de; landet var tomt. Men de framskredo ändock sökande efter en plats, där de kunde bygga sina kojor och finna betesmarker åt sina hjordar. Under sin vandring funno de ett altare vid ett fall, som älven bildade. Det var öfvervuxet af mossor och tycktes likt en jordkulle, men hundarne hade snokande sprungit omkring det, och då mossan togs bort, syntes ett altare byggdt af människohänder.

Folket hade stannat att hvila här. Då framträdde den enögde höfdingen och talade:

— Här står ett altare, rest fordomtima åt ökände gudar. Här skolen äfven I och edra barn bedja, då I rasten här under edra jakter och fisketurer. Jag går snart bort; tyngd är jag af år. Men fast jag ej synes mer, vakar mitt öga öfver er, barn af ett folk, som varit mitt, och som jag älskat. Jag skall skydda eder i striden mot landets folk, jag skall rikta edra slungor mot lodjurshjärtat och skänka eder goda jakt- och betesmarker. Till mig skolen I bedja, då I önsken god skörd och goda år; jag skall skänka sädesaxen deras gula färg. Jag skall låta solens strålar samlas öfver eder, barn, som gån att söka eder ett hem långt från ert förra. Edert skall landet bliuva; skogarne skola tillfalla er; för er skola de sjunga sin vagsång. Jag går nu bort; stunden är inne. Jorda min kropp vid dessa stenar, och upptänden en eld, hvars rök må gå högt upp! Offren sedan min Sleipner, bstryken altaret med hans blod, och bedjen till mig och mitt minne!

Mer sade han ej; han föll död ned, och de bägge korparne, som skriande flögo omkring, gäfvu upp ett gällt skri och flögo bort in i den mörka skogen.

Men hundraårig Vala kom fram och sjöng, famlande med sina tärda händer, sin sång om den döde Odin, som lefde kvar däruppe, och som där skulle se den ene efter den andre af sitt folk.

Men nästa dag fortsatte tåget fram mot de trakter, där det skulle finna sitt hem.

* * *

Andra tider hade kommit, och där offerstenen förr stått — stenen, som helgats åt naturens gud, den evigt store, åt Pan och Odin — på den platsen stod nu ett kloster. Klockorna ringde för hvar afton sitt Angelus, och lodjuren hade flytt djupare in i skogen, Bleke munkar med kala hjässor bädo sitt Pater Noster och sjöngo sitt Ave Maria på den plats, där Odin dödt, och krogike kammarlärde präntade götiskt sköna kapitäl till berättelserna om fromma helgons lif på den plats, där Pan fordom dyrkats af de grekiske köpmännen.

Det var en sommarkväll. Skyarnes sista skiftningar dogo bort på den mörknande himmelen, och skogen stod som en svart mur med sina täta furor. Vid forsen nedanför klostret, hvars gråa väggar skarpt aftecknade sig mot den klara aftonhimmelen, satt en ensam man, en klosterbroder. Han hade nyss för mörkrets skull måst afbryta sin läsning men höll än den präntade volymen kvar i sina knotiga händer, medan han drömmande skådade ut öfver naturens högtidsstillhet. Han tyckte sig se hur träden reste sig mot skyn, hur aftonrodnadens sista strålar lyste upp himlafästet, och i trädens sus och forsens svall tyckte han sig höra psalmsång och ljudet af en himmelsk harpa. Och medan han satt där hänryckt i drömmar, blef han allt mer och mer intagen af en himmelsk salighetskänsla, och han föll ned på sina knän ropande:

— Haf tack, Herre, att Du idag visat mig all Din härlighet. Sådant är paradiset; endast Nordens fura kan vara dess träd. Din ande talar genom den, och änglarna sjunga sina himmelska sånger i dess kronor. Din glädje, Herre, är den tysta, nordiska sammarglädjen; aftonsolens glöd öfver trädtopparne, daggens tysta fall och klöfverdoften från skogsbackarne, allt, Herre, förenar sig till Ditt pris. Dig lofvar jag, som lät mig födas och bo i en trakt, där du talar hällre än någonstädes annars. I forsen hör jag Dig, och Din ande sväfvor genom skogens tystnad. Hela din skapelse låter mig ana Dig. Haf tack, Herre, som låtit mig erfara Ditt väsens oändliga skönhet!

Och den fromme munken föll ned och grät, och från hans läppar kommo än latinska glädjehymner till lifvets gud, än ord af hänryckning på hans eget modersmål. Hela sitt lif hade han ägnat åt Herren, men nu förstod han hans väsen. Hans ögon strålade af glädje, och han ropade ut öfver nejden dens lof, som var alltings skapare, och som lefde i sin skapelse.

Men från klostret ringde det till mässa. Den gamle plikttrogne klosterbrodern, som väl förut aldrig försummat ett Ave, brydde sig ej därom; han låg blott kvar på sina knän, ständigt bedjande till naturens store Herre . . .

Och när mässan var slut, och munkarne sökte sin broder, funno de honom liggande i en hänryckt ställning och med ansiktet strålände af ett saligt leende. Naturens Herre hade kallat bort honom. Han hade förstått Guds och lifvets väsen, hvi skulle han längre lefva?

VIII ARG. 46^E HÄFTET INNEHÅLLER:

K. O. Medin. — Den andra svenska sjukassekongressen. — Svenska bilder. — Svenska eskadern i Cowes. — Kronprinsessan Victoria. — Konung Edward ombord å pansarbåten Oscar II i Cowes. — Vår första armétäflan och kapplöpnin-garne vid ridskolan. — Automobiltäflingen Peking — Paris. — De senaste Turkisk-Persiska gränsstriderna. — Händelserna i Casa Blanca. — Svenska mordad i Monte Carlo. — Lady Godivas ridt. — Veckans porträttgalleri. — "Hymner" af Karl Wistrand.

Obs.! Återgifvande af text eller illustrationer ur H. 8. D. utan särskildt medgifvande förbjüdes.

F. A. B. HVAR 8 DAGS TRYCKERI, GÖTEBORG. 1907.